

**ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»**

РІВНЕНСЬКИЙ ІНСТИТУТ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

_____ Т.О. Макух
« ____ » _____ 20__ р.

**СИЛАБУС
навчальної дисципліни**

ОК 2.4 «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ (мікро- та макроекономіка)»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

освітня програма

Економіка

освітнього рівня

Перший (бакалаврський) рівень

галузь знань

05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність

051 «Економіка»

Обсяг, кредитів: 240 год., 8 кредитів ЄКТС

Форма підсумкового контролю: залік, екзамен

Рівне 2023 рік

**ІНФОРМАЦІЯ
ПРО ВИКЛАДАЧА ТА ДОПОМІЖНИХ ОСІБ**

Викладач	<i>Нікитенко Дмитро Валерійович, професор кафедри економіки, обліку і фінансів, д.е.н., професор</i>
Профайл викладача	<i>https://vo.uu.edu.ua/user/profile.php</i>
Канали комунікації	<i>Електронна пошта: demetrius.nik@gmail.com</i>
Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу http://vo.ukraine.edu.ua/ за адресою	<i>https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=13690</i>

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь / освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальний обсяг кредитів – 8	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Вид дисципліни обов'язкова	
	Спеціальність 051 Економіка	Цикл підготовки загальний	
Модулів – 2	Спеціалізація -	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 6		1,2-й	1,2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – розрахунково-графічна робота	Мова викладання, навчання та оцінювання: українська	Семестр	
Загальний обсяг годин – 240		2,3	2,3
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 6	Освітній ступінь / освітньо-кваліфікаційний рівень: перший (бакалаврський)	50 год.	12 год.
		Практичні, семінарські	
		40 год.	8 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		148 год.	220 год.
		Індивідуальні завдання: 8 год.	
Вид семестрового контролю: залік/екзамен			

ПЕРЕДРЕКВІЗИТИ:

Ефективність засвоєння змісту освітньої компоненти значно підвищиться, якщо здобувач освіти попередньо опанував матеріал освітньої компоненти «Вступ до спеціальності».

ПОСТРЕКВІЗИТИ:

Освітня компонента є обов'язковою для вивчення освітніх компонентів Економіка підприємства, Історія економіки та економічної думки, Міжнародна економіка, Фінанси, гроші та кредит, Національна економіка.

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ: Метою навчальної дисципліни є формування системи знань щодо загальних принципів та інструментів оптимізації рішень господарюючих суб'єктів за наявних обмежених ресурсів та альтернативних можливостей їх використання, а також щодо цілісного уявлення про закони та суттєві зв'язки у реальній економіці які є системоутворюючими для економічного світогляду фахівця з економіки.

ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ: вивчення основних категорій, понять та методів мікроекономічного аналізу; формування вільного володіння категоріальним апаратом мікро- та макроекономіки; набуття практичних навичок застосування базових принципів та інструментів мікроекономічного аналізу до моделювання поведінки основних мікроекономічних суб'єктів; підготовка до вивчення прикладних дисциплін, що базуються на мікроекономічній теорії; вивчення принципів оптимізації господарських рішень на мікро- та макрорівнях; вміння застосовувати отримані теоретичні знання до аналізу конкретних економічних ситуацій; підвищення економічної та загальної культури фахівця.

ПЕРЕЛІК СПЕЦІАЛЬНИХ (ФАХОВИХ) ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

- СК 1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

- СК 4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

- СК 5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

- СК 6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

- СК 9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.

•СК 11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

•СК 12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

•СК 13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

•СК 14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах із урахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Рядок дисципліни в «Матриці забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми»

	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 11
ОК 2.4	x	x	x	x	x	x

ПЕРЕЛІК ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

- ПРН 3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки,
- ПРН 4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.
- ПРН 7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.
- ПРН 8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.
- ПРН 9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.
- ПРН 11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми та методи контролю знань
	денна форма							заочна форма							
	Усього	аудиторна					с.р.	Усього	аудиторна					с.р.	
		у тому числі							у тому числі						
		л	сем	пр	лаб	інд			л	сем	пр	лаб	інд		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Модуль 1 «Мікроекономіка»															
Змістовий модуль 1.															
Теорія ринку досконалої конкуренції. Формування ринкового попиту															
Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки	10	2	-	1	-	-	7	10	-	-	-	-	-	10	АР: тести СР: ІР:
Тема 2. Попит, пропонування, ціна, ринкова рівновага	10	2	-	1	-	-	7	10	1	-	1	-	-	8	АР: тести СР: ІР:
Тема 3. Еластичність і пристосування ринку	10	2	-	2	-	-	6	10	-	-	-	-	-	10	АР: тести СР: ІР:
Тема 4. Теорія поведінки споживача: мета, обмеження, оптимізація вибору	10	2	-	2	-	-	6	10	1	-	-	-	-	9	АР: тести СР: ІР:
Тема 5. Зміни рівноваги споживача. Формування індивідуального та ринкового попиту	10	2	-	2	-	2	4	10	-	-	1	-	-	9	АР: тести СР: ІР: РГР1
Разом за змістовим модулем 1	50	10	-	8	-	2	28	50	2	-	2	-	-	46	
Змістовий модуль 2.															
Теорія ринку досконалої конкуренції. Формування ринкового пропонування															
Тема 6. Фірма як мікроекономічний суб'єкт. Мета виробництва. Обмеження виробника у короткостроковому періоді	10	2	-	2	-	-	6	10	-	-	-	-	-	10	АР: тести СР: ІР:
Тема 7. Вибір фірмою оптимального обсягу випуску та конкурентне пропонування у	10	2	-	2	-	2	4	10	1	-	1	-	-	8	АР: тести СР: ІР: РГР2

короткостроковому періоді															
Тема 8. Обмеження виробника та рівновага фірми і галузі у довгостроковому періоді	10	2	-	2	-	-	6	10	1	-	-	-	-	9	АР: тести СР: ІР:
Тема 9. Ефективність конкурентної ринкової системи	10	2	-	2	-	-	6	10	-	-	-	-	-	10	АР: тести СР: ІР:
Разом за змістовим модулем 2	40	8	-	8	-	2	22	40	2	-	1	-	-	37	
Змістовий модуль 3.															
Теорія ринків недосконалої конкуренції. Державне регулювання дефектів ринку															
Тема 10. Максимізація прибутку і цінова стратегія монополії	10	2	-	2	-	2	4	10	1	-	1	-	-	8	АР: тести СР: ІР: РГРЗ
Тема 11. Моделі олігополії та монополістичної конкуренції	10	2	-	1	-	-	7	10	1	-	-	-	-	9	АР: тести СР: ІР:
Тема 12. Моделювання оптимізації вибору на ринках праці, капіталу та землі	6	1	-	1	-	-	4	6	-	-	-	-	-	6	АР: тести СР: ІР:
Тема 13. Неспроможності ринку і необхідність державного втручання в економіку	4	1	-	-	-	-	3	4	-	-	-	-	-	4	АР: тести СР: ІР:
Разом за змістовим модулем 3	30	6	-	4	-	2	18	30	2	-	1	-	-	27	
Усього годин за модуль 1	120	24	-	20	-	8	68	120	6	-	4	-	-	110	
Модуль 2 «Макроекономіка»															
Змістовий модуль 4.															
Макроекономічні суб'єкти та їх взаємодія в економічній системі															
Тема 1. Макроекономіка як наука. Огляд основних понять та базових моделей	8	2	-	1	-	-	5	8	-	-	-	-	-	8	АР: тести СР: ІР:
Тема 2. Вимірювання результатів економічної діяльності	8	2	-	1	-	-	5	8	1	-	-	-	-	7	АР: тести СР: ІР:
Тема 3. Споживчий попит у моделях багатоперіодної економіки	8	2	-	2	-	-	4	8	-	-	1	-	-	7	АР: тести СР: ІР:
Тема 4. Інвестиційний попит у приватній економіці	8	2	-	1	-	-	5	8	-	-	-	-	-	8	АР: тести СР: ІР:

Тема 5. Роль держави та закордону у формуванні сукупного попиту	8	2	-	1	-	-	5	8	1	-	-	-	-	7	АР: тести СР: ІР:
Тема 6. Коливання сукупного попиту в моделях мультиплікатора	8	2	-	2	-	-	4	8	1	-	-	-	-	7	АР: тести СР: ІР:
Тема 7. Державне регулювання сукупного попиту: фіскальна політика у моделях мультиплікатора	8	2	-	2	-	-	4	8	1	-	1	-	-	6	АР: тести СР: ІР:
Разом за змістовим модулем 5	56	14	-	10	-	-	32	56	4	-	2	-	-	50	
Змістовий модуль 5.															
Формування сукупного пропонування у реальній багатоперіодній економіці. Монетарна економіка.															
Тема 8. Теорії циклічних коливань ділової активності	8	1	-	1	-	-	6	8	-	-	-	-	-	8	АР: тести СР: ІР:
Тема 9. Короткострокові коливання зайнятості і безробіття у змішаній економічній системі	8	1	-	1	-	-	6	8	1	-	-	-	-	7	АР: тести СР: ІР:
Тема 10. Довгострокове економічне зростання: моделі нагромадження капіталу	8	2	-	2	-	-	4	8	-	-	-	-	-	8	АР: тести СР: ІР:
Тема 11. Грошовий ринок. Попит, пропонування та рівновага на ринку грошей	8	1	-	1	-	-	6	8	1	-	-	-	-	7	АР: тести СР: ІР:
Тема 12. Монетарна політика	8	1	-	1	-	-	6	8	-	-	1	-	-	7	АР: тести СР: ІР:
Тема 13. Інфляція та ділові цикли. Антиінфляційна політика	8	2	-	2	-	-	4	8	-	-	-	-	-	8	АР: тести СР: ІР:
Разом за змістовим модулем 6	48	8	-	8	-	-	32	48	2	-	1	-	-	45	
Змістовий модуль 6.															
Моделі загальної рівноваги та проблеми стабілізації розвитку змішаної економічної системи															
Тема 14. Базова модель рівноваги на товарних ринках „сукупний попит – сукупне пропонування“	8	2	-	1	-	-	5	8	-	-	-	-	-	8	АР: тести СР: ІР:
Тема 15. Моделі загальної макроекономічної	8	2	-	1	-	-	5	8	-	-	1	-	-	7	АР: тести СР:

рівноваги у закритій економічній системі															IP:
Разом за змістовим модулем 7	16	4	-	2	-	-	10	16	-	-	1	-	-	15	
Всього модуль 2	120	26	-	20	-	-	74	120	6	-	4	-	-	110	
Усього	240	50	-	40	-	8	142	240	12	-	8	-	-	220	

Система оцінювання роботи здобувачів освіти упродовж семестру

Модуль 1. «Мікроекономіка»

Вид діяльності здобувача освіти	Максимальна кількість балів за одиницю	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
I. Обов'язкові							
1.1. Відвідування лекцій	-	-	-	-	-	-	-
1.2. Відвідування семінарських і практичних занять	-	-	-	-	-	-	-
1.3. Робота на семінарському і практичному занятті	2	4	8	4	8	2	4
1.4. Виконання завдань для самостійної роботи	0,5	4	2	4	2	2	1
1.5. Виконання модульної роботи	10	1	10			1	10
1.6. Виконання індивідуальних завдань (ІНДЗ)	5	1	5	1	5	1	5
1.7. Залік	40					1	40
Разом		-	25	-	15		60
Максимальна кількість балів за обов'язкові види роботи: 100							
II. Вибіркові							
Виконання завдань для самостійного опрацювання							
2.1. Складання ситуаційних завдань із різних тем курсу	5	1	5	1	5		
2.2. Огляд літератури з конкретної тематики	5	1	5	1	5		
2.3. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу	10					1	10
2.4. Участь у науковій студентській конференції	5					1	10
2.5. Дослідження українського чи закордонного досвіду	5						
Разом		-	10	-	10	-	20
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 10							
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 100							

Модуль 2. «Макроекономіка»

Вид діяльності здобувача освіти	Максимальна кількість балів за одиницю	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
I. Обов'язкові							
1.1. Відвідування лекцій	-	-	-	-	-	-	-
1.2. Відвідування семінарських і практичних занять	-	-	-	-	-	-	-
1.3. Робота на семінарському і практичному занятті	4	5	17	4	14	1	2
1.4. Виконання завдань для самостійної роботи	1	5	3	4	3	1	1
1.5. Виконання модульної роботи	10	1	10			1	10
1.6. Екзамен	40					1	40
Разом		-	30	-	17		53
Максимальна кількість балів за обов'язкові види роботи: 100							
II. Вибіркові							
Виконання завдань для самостійного опрацювання							
2.1. Складання ситуаційних завдань із різних тем курсу	5	1	5	1	5		
2.2. Огляд літератури з конкретної тематики	5	1	5	1	5		
2.3. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу	10					1	10
2.4. Участь у науковій студентській конференції	5					1	5
2.5. Дослідження українського чи закордонного досвіду	5					1	5
Разом		-	10	-	10	-	20
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 10							
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 100							

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

1. своєчасність виконання навчальних завдань;
2. повний обсяг їх виконання;
3. якість виконання навчальних завдань;
4. самостійність виконання;
5. творчий підхід у виконанні завдань;
6. ініціативність у навчальній діяльності.

ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. За джерелом інформації:
 - словесні: лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;
 - наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація;
 - практичні: вправи.
2. За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.
3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.
4. За ступенем керування навчальною діяльністю:
 - під керівництвом викладача;
 - самостійна робота студентів із книгою;
 - виконання індивідуальних навчальних проєктів.

Теми практичних занять

№ з/п	Теми практичних занять	Денна форма	Заочна форма
Модуль 1. Мікроекономіка			
1.	Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки. Принципи побудови графічних моделей мікроекономічних процесів	1	-
2.	Тема 2. Аналіз основних ринкових змінних	1	1
3.	Тема 3. Аналіз еластичності попиту, пропонування та механізму пристосування ринку	2	-
4.	Тема 4. Моделювання поведінки споживача: мети, обмежень та оптимізації споживчого вибору	2	-
5.	Тема 5. Моделювання змін у стані рівноваги споживача за зміни ціни та доходу	2	1
6.	Тема 6. Моделювання поведінки фірми: мета та обмеження виробника у короткостроковому періоді	2	-
7.	Тема 7. Моделювання вибору рішення щодо обсягу виробництва конкурентної фірми у короткостроковому періоді	2	1
8.	Тема 8. Моделювання рівноваги конкурентної фірми і галузі у довгостроковому періоді	2	-
9.	Тема 9. Ефективність конкурентної ринкової системи	2	-
10.	Тема 10. Моделювання поведінки фірми-монополіста	2	1

11.	Тема 11. Моделювання поведінки олігополіста та монополістичного конкурента	1	-
12.	Тема 12. Моделювання оптимізації вибору на ринках праці, капіталу та землі	1	-
13.	Тема 13. Неспроможності ринку і необхідність державного втручання в економіку	-	-
Усього годин		20	4
Модуль 2. Макроекономіка			
1.	Тема 1. Макроекономіка як наука. Огляд основних понять та базових моделей	1	-
2.	Тема 2. Вимірювання результатів економічної діяльності	1	-
3.	Тема 3. Споживчий попит у моделях багатоперіодної економіки	2	1
4.	Тема 4. Інвестиційний попит у приватній економіці	1	-
5.	Тема 5. Роль держави та закордону у формуванні сукупного попиту	1	-
6.	Тема 6. Коливання сукупного попиту в моделях мультиплікатора	2	-
7.	Тема 7. Державне регулювання сукупного попиту: фіскальна політика у моделях мультиплікатора	2	1
8.	Тема 8. Теорії циклічних коливань ділової активності	1	-
9.	Тема 9. Короткострокові коливання зайнятості і безробіття у змішаній економічній системі	1	-
10.	Тема 10. Довгострокове економічне зростання: моделі нагромадження капіталу	2	-
11.	Тема 11. Грошовий ринок. Попит, пропонування та рівновага на ринку грошей	1	-
12.	Тема 12. Монетарна політика	1	1
13.	Тема 13. Інфляція та ділові цикли. Антиінфляційна політика	2	-
14.	Тема 14. Базова модель рівноваги на товарних ринках „сукупний попит – сукупне пропонування“	1	-
15.	Тема 15. Моделі загальної макроекономічної рівноваги у закритій економічній системі	1	1
Усього годин		20	4

Індивідуальна навчально-дослідна робота (навчальний проєкт) (модуль 1 «Мікроекономіка»)

Індивідуальна навчально-дослідна робота (ІНДР) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання студентами ІНДР захистом навчального проєкту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу – це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

При викладанні навчальної дисципліни «Економічна теорія» використовуються інформаційно-ілюстративний та проблемний методи навчання із застосуванням:

- лекцій у супроводі презентацій;
- відеофільмів;
- розв'язування задач та кейсів;
- складання матриць та графічних схем;
- виконання ситуаційних завдань;
- заслуховування звітів з самостійної роботи студентів.

Під час проведення практичних занять застосовуються наочні спостереження та словесні бесіди: вступні, поточні, репродуктивні, евристичні, підсумкові; студентами виконуються вправи: тренувальні, творчі, усні, практичні, технічні.

Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Інклюзивні методи навчання

1. Методи формування свідомості: бесіда, диспут, лекція, приклад, пояснення, переконання.

2. Метод організації діяльності та формування суспільної поведінки особистості: вправи, приклад.

3. Метод самовиховання: самопізнання, самооцінювання, саморегуляція.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка: навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 469 с.
2. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Мікроекономіка: практика. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 418 с.
3. Методичні вказівки до виконання індивідуального навчально-дослідного завдання з навчальної дисципліни «Мікроекономіка» для студентів, які навчаються за спеціальностями 051 «Економіка», 071 «Облік і оподаткування» / Д.В. Нікитенко. – Рівне: РІ Університету Україна, 2023.

Додаткова література:

1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник: у 2 кн. / С.М. Панчишин, П.І. Островерх, І.В. Грабинська та ін.; за ред. С. Панчишина і П.Островерха. 3-тє вид., виправл. та доп. Кн.1.: Вступ до макроекономіки. Макроекономіка. Львів: Априорі, 2020. 648с.
2. Білецька Л.В., Білецький О.В., Савич В.І. Економічна теорія. Політекономія, мікроекономіка, макроекономіка: навч. посібник. К.: ЦУЛ, 2019. 688 с.
3. Економіка: практикум з економічної теорії, історії економіки та економічної думки, мікро- та макроекономіки. За ред. З.І. Галушки, Г.М. Поченчук. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т. Ю. Федьковича. 2022. 368 с.
4. Економічна теорія: навч. посібник / Н.М. Каменева, М.В. Косич, О.І. Фролов, О.Ю. Александрова. Харків: УкрДУЗТ, 2019. 163 с.
5. Замула І.В., Травін В.В. Мікроекономіка: навч. посібник. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2020. 196 с. URL: <http://surl.li/ssubm>
6. Ігнатюк А.І. Мікроекономіка: підручник. К.: Видавництво Ліра-К, 2023. 420 с. URL: <http://surl.li/ssubq>
7. Кібік О. М. Макроекономіка. Мікроекономіка : практикум / О. М. Кібік, Є. В Редіна, Ю. В. Хаймінова, В. О. Котлубай, І. Ф. Примаченко, Н. Ю. Калмикова. Одеса : НУ «ОЮА», 2020. 76 с. URL: <http://surl.li/ssubr>
8. Курс мікроекономіки: навч. посібник / за ред. С.І. Архієреєва. Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2019. 156 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/275821481.pdf>
9. Макаренко М. І. Макроекономіка: підручник / М. І. Макаренко, Т. О. Семененко, Ю. М. Петрушенко. Суми: Сумський державний університет, 2021. 307 с. URL: <http://surl.li/djcdf>
10. Макроекономіка: навч. посібник / А.О. Задоя, Ю.Є. Петруня. Дніпро: Університет ім. Альфреда Нобеля, 2022. 256 с. URL: <http://surl.li/ssubz>
11. Макроекономіка: підручник / О.М. Козакова, Е.М. Забарна. Херсон: Видавничий дім «ГЕЛЬВЕТІКА», 2019. 428 с.
12. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. Уклад. С. О. Тульчинська, Н. М. Покровська. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2023. 154 с. URL: <http://surl.li/ssucb>

13. Мартин О. М. Мікроекономіка: теорія, тести, задачі. Частина I: навч. посібник / О. М. Мартин. Львів: ЛДУ БЖД, 2021. 271 с. URL: <http://surl.li/hldgs>
14. Мікроекономіка: навч. посібник / Н. М. Каменева, М. В. Косич, О. Ю. Александрова та ін. Харків: УкрДУЗТ, 2022. 305 с.
15. Мікроекономіка: навч. посібник. Уклад. С.В. Бойда. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2021. 176 с. URL: https://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/32651/1/Mikroeconomic_2021.pdf
16. Панчишин С. Макроекономіка: навч. посібник. Львів: Априорі, 2022. 524 с.
17. Петрушенко Ю.М. Мікроекономіка: теорія та приклади розв'язання задач: навч. посібник. К.: Університетська книга, 2023. 320 с.
18. Рудий М.М., Жебка В.В. Мікроекономіка: підручник. К.: ЦУЛ, 2019. 360 с.
19. Скорик Г.І., Швецова М.Б., Стецюк П.І. Вступ до макро- і мікроекономіки: навч. посібник / Г.І. Скорик, М.Б. Швецова, П.І. Стецюк. 2-ге видання. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. 164 с.
20. Майкл Гудвін, Ден Бурр. Економіка: як вона працює (і не працює) у словах та малюнках, Львів, 2020. - 320 с.
21. Campbell R. McConnell [et. al.]. Microeconomics. 12th Canadian ed. McGraw Hill Ryerson. 2010. 424 p.
22. Microeconomics for MBAs (And other advanced business students) : the economic way of thinking for managers / Richard B. McKenzie, Dwight R. Lee. Third edition. | New York : Cambridge University Press, 2017.
23. Rubinstein, Ariel. Lecture notes in microeconomic theory : the economic agent / Ariel Rubinstein. – 2nd ed. 172 p.

Освітні платформи:

Coursera: <https://www.coursera.org/learn/microeconomics>
 edX: <https://www.edx.org/course/microeconomics>
 Britannica
<https://www.britannica.com/topic/microeconomics>
 Jacob Clifford channel
<https://www.youtube.com/watch?v=1UxA6JzoT-4>

Інформаційні ресурси

(нормативна база, джерела Інтернет, адреси бібліотек тощо)

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Офіційний сайт збірника наукових праць «Економічна теорія та право». URL: <http://econtlaw.nlu.edu.ua>
3. Офіційний сайт наукового журналу «Економіка України». URL: <http://www.economukraine.com.ua/index.php>
4. Офіційний сайт науково-теоретичного журналу «Економічна теорія». URL: <http://etet.org.ua>

7. Офіційний сайт Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи Національної академії наук України. URL: <http://www.idss.org.ua>
8. Офіційний сайт Інституту економіки та прогнозування Національної академії наук України. URL: <http://ief.org.ua>
9. Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua>
10. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua>
11. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine>
12. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: <https://www.wto.org>
13. Journal website «Journal of Economic Theory». URL: <https://www.journals.elsevier.com/journal-of-economic-theory>
14. Сайт «Мережа аналітичних центрів України». URL: <http://www.intellect.org.ua>

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Теми самостійної роботи здобувачів освіти

№ з/п	Теми практичних занять	Денна форма	Заочна форма
Модуль 1. Мікроекономіка			
1.	Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки Мікроекономіка в системі економічних наук: історія розвитку.	7	10
2.	Тема 2. Попит, пропонування, ціна та ринкова рівновага Моделі ринкової рівноваги. Вплив державного регулювання на рівновагу ринку.	7	8
3.	Тема 3. Еластичність і пристосування ринку Моделі пристосування ринку до змін у попиті та пропонуванні. Сфери практичного застосування теорії еластичності.	6	10
4.	Тема 4. Теорія поведінки споживача: мета, обмеження, оптимізація вибору. Кардиналістська версія мети споживача для двопродуктового кошика. Криві ізокорисності. Особливі випадки кривих байдужості. Розширене бюджетне обмеження. Оптимізація вибору на основі кардиналістської теорії. Особливі випадки та узагальнена модель рівноваги споживача.	6	9
5.	Тема 5. Зміна рівноваги споживача. Індивідуальний та ринковий попит Зміна рівноваги споживача за зміни ціни в кардиналістській моделі. Модель ефектів заміни та доходу за Слуцьким. Прийняття рішень у ситуаціях з ризиком	4	9
6.	Тема 6. Фірма як мікроекономічний суб'єкт. Мета виробництва. Обмеження виробника у короткостроковому періоді Організаційні форми та функції фірми. Технологічно та економічно ефективні способи виробництва.	6	10

7.	Тема 7. Вибір фірмою оптимального обсягу випуску та конкурентне пропонування у короткостроковому періоді Характерні ознаки ринку досконалої конкуренції. Реакція конкурентної фірми на зміну ціни. Надлишок виробника для фірми і галузі.	4	8
8.	Тема 8. Обмеження виробника та рівновага фірми і галузі у довгостроковому періоді Довгострокове пропонування конкурентної фірми та галузі. Особливості кривої пропонування у галузях з різним рівнем витрат	6	9
9.	Тема 9. Ефективність конкурентної ринкової системи Ефективність за Парето та соціальний оптимум. Ефективність ринкової рівноваги на індивідуальному ринку товару. Часткова та загальна рівновага.	6	10
10.	Тема 10. Максимізація прибутку і цінова стратегія монополії Модель природної монополії. Монопольна влада. Цінова дискримінація.	4	8
11.	Тема 11. Моделі олігополії та монополістичної конкуренції Модель Бертрана. Модель Штакельберга. Модель картелю. Моделі короткострокової рівноваги монополістичного конкурента. Роль диференціації продукту і реклами як інструментів нецінової конкуренції	7	9
12.	Тема 12. Теорія ринків ресурсів. Попит на фактори виробництва Фірма як покупець на ринку ресурсів: витрати і вигоди. Еластичність попиту на ресурси та її чинники. Людський капітал. Ринок фінансового капіталу та капітальних послуг	4	6
13.	Тема 13. Неспроможності ринку і необхідність державного втручання в економіку Дефекти сучасного ринку і функції держави. Проблеми виробництва та споживання суспільних благ. Суспільні блага та суспільний вибір. Методи державного регулювання зовнішніх ефектів. Регулювання діяльності монополій.	3	4
Усього годин		68	110
Модуль 2. Макроекономіка			
1.	Тема 1. Макроекономіка як наука. Огляд основних понять та базових моделей	5	8
2.	Тема 2. Вимірювання результатів економічної діяльності	5	7
3.	Тема 3. Споживчий попит у моделях багатоперіодної економіки	4	7
4.	Тема 4. Інвестиційний попит у приватній економіці	5	8
5.	Тема 5. Роль держави та закордону у формуванні сукупного попиту	5	7
6.	Тема 6. Коливання сукупного попиту в моделях мультиплікатора	4	7
7.	Тема 7. Державне регулювання сукупного попиту: фіскальна політика у моделях мультиплікатора	4	6
8.	Тема 8. Теорії циклічних коливань ділової активності	6	8

9.	Тема 9. Короткострокові коливання зайнятості і безробіття у змішаній економічній системі	6	7
10.	Тема 10. Довгострокове економічне зростання: моделі нагромадження капіталу	4	8
11.	Тема 11. Грошовий ринок. Попит, пропонування та рівновага на ринку грошей	6	7
12.	Тема 12. Монетарна політика	6	7
13.	Тема 13. Інфляція та ділові цикли. Антиінфляційна політика	4	8
14.	Тема 14. Базова модель рівноваги на товарних ринках «сукупний попит – сукупне пропонування»	5	8
15.	Тема 15. Моделі загальної макроекономічної рівноваги у закритій економічній системі	5	7
Усього годин		74	110

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА
МОДУЛЬ 1. МІКРОЕКОНОМІКА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.			
Теорія ринку досконалої конкуренції. Формування ринкового попиту			
Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки Тема 2. Попит, пропонування, ціна, ринкова рівновага	Самостійна робота Тестування	0,5 2	II
Тема 3. Еластичність і пристосування ринку	Самостійна робота тестування	0,5 2	III
Тема 4. Теорія поведінки споживача: мета, обмеження, оптимізація вибору	Самостійна робота тестування	0,5 2	IV
Тема 5. Зміни рівноваги споживача. Формування індивідуального та ринкового попиту	Самостійна робота тестування ІНДЗ (Ч. 1) модульна контрольна робота	0,5 2 5 10	V
<i>Всього: 50 год.</i>	<i>Всього: 25 балів</i>		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.			
Теорія ринку досконалої конкуренції. Формування ринкового пропонування			
Тема 6. Фірма як мікроекономічний суб'єкт. Мета виробництва. Обмеження виробника у короткостроковому періоді	Самостійна робота тестування	0,5 2	VI
Тема 7. Вибір фірмою оптимального обсягу випуску та конкурентне пропонування у короткостроковому періоді	Самостійна робота тестування ІНДЗ (Ч. 2)	0,5 2 5	VII
Тема 8. Обмеження виробника та рівновага фірми і галузі у довгостроковому періоді	Самостійна робота тестування	0,5 2	VIII
Тема 9. Ефективність конкурентної ринкової системи	Самостійна робота тестування	0,5 2	IX
<i>Всього: 40 год.</i>	<i>Всього: 15 балів</i>		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III.			
Теорія ринків недосконалої конкуренції. Державне регулювання дефектів ринку			
Тема 10. Максимізація прибутку і цінова стратегія монополії	Самостійна робота тестування ІНДЗ (Ч. 3)	0,5 2 5	X
Тема 11. Моделі олігополії та монополістичної конкуренції	Самостійна робота тестування	0,5 2	XI
Тема 12. Моделювання оптимізації вибору на ринках праці, капіталу та землі	модульна контрольна робота	10	XII
Тема 13. Неспроможності ринку і необхідність державного втручання в економіку	робота залік	40	XIII
<i>Всього: 30 год.</i>	<i>Всього: 60 балів</i>		
<i>Разом: 120 год.</i>	<i>Разом: 100 балів</i>		

МОДУЛЬ 2. МАКРОЕКОНОМІКА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV.			
Теорія ринку досконалої конкуренції. Формування ринкового попиту			
Тема 1. Макроекономіка як наука. Огляд основних понять та базових моделей	Самостійна робота	1	II
Тема 2. Вимірювання результатів економічної діяльності	тестування	4	
Тема 3. Споживчий попит у моделях багатоперіодної економіки	Самостійна робота	0,5	IV
Тема 4. Інвестиційний попит у приватній економіці	тестування	3	
Тема 5. Роль держави та закордону у формуванні сукупного попиту	Самостійна робота	0,5	VI
Тема 6. Коливання сукупного попиту в моделях мультиплікатора	тестування	4	
Тема 7. Державне регулювання сукупного попиту: фіскальна політика у моделях мультиплікатора	Самостійна робота	0,5	VIII
	тестування	3	
	модульна контрольна робота №1	10	
<i>Всього: 56 год.</i>	<i>Всього: 30 балів</i>		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ V.			
Теорія ринку досконалої конкуренції. Формування ринкового пропонування			
Тема 8. Теорії циклічних коливань ділової активності	Самостійна робота	1	IX
Тема 9. Короткострокові коливання зайнятості і безробіття у змішаній економічній системі	тестування	4	
Тема 10. Довгострокове економічне зростання: моделі нагромадження капіталу	Самостійна робота	0,5	XI
Тема 11. Грошовий ринок. Попит, пропонування та рівновага на ринку грошей	тестування	3	
Тема 12. Монетарна політика	Самостійна робота	1	XIII
Тема 13. Інфляція та ділові цикли. Антиінфляційна політика	тестування	4	
	Самостійна робота	0,5	XIV
	тестування	3	
<i>Всього: 48 год.</i>	<i>Всього: 17 балів</i>		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ VI.			
Моделі загальної рівноваги та проблеми стабілізації розвитку змішаної економічної системи			
Тема 14. Базова модель рівноваги на товарних ринках „сукупний попит – сукупне пропонування“	Самостійна робота	1	XV
Тема 15. Моделі загальної макроекономічної рівноваги у закритій економічній системі	тестування	2	
	модульна контрольна робота	10	
	екзамен	40	
<i>Всього: 16 год.</i>	<i>Всього: 53 балів</i>		
Разом: 120 год.	Разом: 100 балів		

КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА ЯКОСТІ НАВЧАННЯ

Оцінювання досягнень здобувача освіти	<p>Результати навчальної діяльності здобувачів освіти оцінюються за 100-бальною шкалою в кожному семестрі окремо.</p> <p>За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.</p> <p>Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.</p> <p>Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки здобувача освітнім, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.</p> <p>Загальні критерії оцінювання успішності здобувачів освіти, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче.</p> <p>Кожний модуль включає бали за поточну роботу здобувача освіти на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.</p> <p>Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.</p> <p>Реферативні дослідження та есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.</p> <p>Модульний контроль знань здобувачів освіти здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.</p>
---------------------------------------	---

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4	B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4	C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3	D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3	E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді здобувача освіти наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Крайні терміни складання та перескладання дисципліни	Перескладання здійснюється відповідно до графіка
Правила академічної доброчесності	Перевірка навчальних робіт на плагіат (згідно з «Положенням про академічну доброчесність» і «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних роботах»)
Вимоги до відвідування	Пропущені заняття (лікарняні, мобільність і т.ін.) можна відпрацювати, виконавши всі завдання, зазначені в інструкціях до практичних занять, переслати в електронному варіанті на електронну пошту. Здобувачі вищої освіти можуть отримати електронні презентації лекцій і самостійно ознайомитись із матеріалом при об'єктивних причинах пропуску занять.

ПЕРЕВІРЕНО:

(посада, звання)

_____ 20__ р.

(_____)